

Na osnovu člana 41. Zakona u visokom obrazovanju (Službene novine Kantona Sarajevo br. 22/10) Nastavno-umjetničko vijeće Akademije likovnih umjetnosti Sarajevo na sjednici održanoj 30.12.2013. godine donijelo je

PRAVILNIK O MEĐUNARODNOJ MOBILNOSTI

1. UVODNE ODREDBE

Sadržaj Pravilnika

Član 1.

Pravilnikom o međunarodnoj mobilnosti (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se osnovna načela mobilnosti dolaznih i odlaznih studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu (u daljem tekstu. Akademija), vrsta i trajanje mobilnosti, postupak prijave, osnovni dokumenti, prava i obaveze studenata, nastavnog, i nenastavnog osoblja, uloga prodekana za međunarodnu saradnju, kao i druga pitanja vezana za realizaciju programa mobilnosti.

Etički kodeks i pravni propisi

Član 2.

Osobe uključene u program mobilnosti dužne su poštovati etički kodeks i propise Akademije i institucija na kojima ostvaruju mobilnost.

Stručna, administrativna i tehnička podrška mobilnosti

Član 3.

Programne mobilnosti na nivou Akademije provodi i izvršava prodekan za međunarodnu saradnju Akademije u saradnji sa prodekanom za nastavu i studentskom službom.

Definicija pojmova

Član 4.

1. *Akademija* je organizaciona jedinica univerziteta koja obavlja nastavnu, umjetničku i istraživačku djelatnost u oblasti jedne ili više srodnih, odnosno međusobno povezanih umjetničkih disciplina i koja osigurava njihov razvoj.
2. *Matična institucija (Home Institution, Sending Institution)* je visokoškolska ustanova na kojoj je student upisan ili na kojoj je nastavno i nenastavno osoblje zaposleno.
3. *Institucija domaćin (Host Institution, Receiving Institution)* je visokoškolska ustanova na kojoj se ostvaruje mobilnost.

4. *Partnerska institucija* je visokoškolska ustanova s kojom Akademija ima potpisan sporazum o međunarodnoj saradnji.
5. *Odlazni student (Outgoing Student)* je student Akademije u mobilnosti na instituciji domaćinu.
6. *Dolazni ili gost student (Incoming Student)* je student u mobilnosti na Akademiji kao instituciji domaćinu.
7. *Osoblje (Staff)* obuhvata nastavno i nenastavno osoblje koje je zaposleno na institucijama koje učestvuju u programu mobilnosti.
8. *Međunarodni sporazumi* su ugovori, projekti i programi o međunarodnoj saradnji koje sklapa ili u kojima učestvuje Akademija s jedne strane te partnerska institucija s druge strane.
9. *Ugovor o učenju (Learning Agreement)* je ugovor kojim se za pojedinog studenta ugovara program studiranja. Ugovor o učenju pokriva i pojam „ugovora o priznanju razdoblja mobilnosti“ kako ga koristi Agencija za mobilnost i programe EU. Ugovor o učenju može se sklapati na temelju međunarodnih sporazuma ili nezavisno o takvom sporazumu.
10. *Ugovor o stručnoj praksi (Training Agreement)* je ugovor kojim se za pojedinog studenta ugovara program stručne prakse na instituciji domaćinu. Ugovor o stručnoj praksi može se sklapati na temelju međunarodnih sporazuma ili nezavisno o takvom sporazumu.
11. *Prepis ocjena (Transcript of Records)* je dokument kojim visokoškolska ustanova pruža detaljne podatke o ostvarenom programu i postignutim rezultatima studenta (iskazanom putem ECTS bodova ili drugog sistema bodovanja za svaki predmet te ocjena). Prepis ocjena mora biti izdan kao službeni dokument i na engleskom jeziku.
12. *Potvrda o obavljenoj stručnoj praksi (Transcript of Work)* je dokument kojim poslodavac pruža detaljne podatke o obavljenoj stručnoj praksi i postignutim rezultatima studenta.
13. ERASMUS MUNDUS je program Evropske komisije za saradnju i mobilnosti na polju visokog obrazovanja osnovan s ciljem približavanja zemalja Zapadnog Balkana i zemalja članica Evropske unije. Akademija je ravnopravan partner u sljedeći projektima Erasmus Mundusa: [BASILEUS](#), [JoinEU-SEE](#), [SIGMA](#), [ERAWEB](#), [EUROWEB](#).
14. CEEPUS (*Central European Exchange Programme for University Studies* – Srednjoevropski program univerzitetske razmjene) je program akademske razmjene studenata i profesora srednje i istočne Evrope.

2. MOBILNOST STUDENATA

Mobilnost studenata

Član 5.

1. Mobilnost studenata odnosi se na studiranje na instituciji domaćinu nakon čega se student vraća na matičnu instituciju i dovršava upisani studijski program. Mobilnost studenata uključuje studijski boravak ili stručnu praksu u sklopu redovnog pohađanja prvog ciklusa-diplomskog (baccalaureate), drugog ciklusa-magistarskog i trećeg ciklusa –doktorskog studija na instituciji domaćinu.
2. Mobilnost studenata se ostvaruje u okviru međunarodnog sporazuma.
3. Dekan Akademije može studentu na njegov zahtjev odobriti mobilnost i izvan međunarodnog sporazuma primjenjujući na odgovarajući način odredbe ovog Pravilnika koje se odnose na mobilnost utemeljenu na međunarodnom sporazumu. Odlaznom studentu će se u takvom slučaju odobriti mobilnost ako ne postoje značajne razlike između studijskih programa institucije domaćina i Akademije, a dolaznom studentu ukoliko Akademija kao institucija domaćin raspolaže dovoljnim kapacitetom za prijem studenta. Značajne razlike u smislu ovog člana postoje u slučaju kada bi kompetencije stečene tokom perioda mobilnosti na instituciji domaćinu bile bitno različite od onih koje se trebaju steći na matičnoj instituciji. Odbijanje zahtjeva za mobilnost izvan međunarodnog sporazuma mora biti obrazloženo.

Dokumenti studentske mobilnosti

Član 6.

1. Osnovni dokumenti kojima se definiše program mobilnosti i na temelju kojih se priznaje ostvareni program su:
  - (1) Ugovor o učenju odnosno Ugovor o stručnoj praksi (definisani u čl .4. st. 8. i 9.),
  - (2) Prepis ocjena (definisani u čl. 4. st. 10.)
  - (3) Potvrda o obavljenoj stručnoj praksi (definisana u čl. 4. st. 11)

Ugovor o učenju i ugovor o stručnoj praksi

Član 7.

1. Nakon što je student odabran za program mobilnosti za studijski boravak sklapa se ugovor o učenju između studenta, matične institucije i institucije domaćina, ako međunarodnim sporazumom nije drugačije propisano.
2. U ugovoru o učenju navode se nazivi predmeta za koje se student prijavio s pripadajućim brojem ECTS bodova koje izabrani predmeti nose na instituciji domaćinu. Kad pripadajući bodovi nisu izraženi ECTS sistemom, u ugovor o učenju upisuju se izvorni bodovi, njihova vrijednost u ECTS bodovima te kriterij vrednovanja.
3. Nakon što je student odabran za program mobilnosti za stručnu praksu sklapa se ugovor o stručnoj praksi između studenta, matične institucije i institucije domaćina (ustanova/preduzeće/organizacija) ako međunarodnim sporazumom nije drugačije propisano.

4. Potpisivanjem ugovora o učenju/stručnoj praksi matična institucija odobrava studentu odlazak na mobilnost i odabrani studijski program/program stručne prakse, a institucija domaćin ga prihvata i odobrava odabrani studijski program/program stručne prakse.

Prepis ocjena i potvrda o obavljenoj stručnoj praksi

Član 8.

Nakon ostvarene mobilnosti institucija domaćin dužna je studentu izdati prepis ocjena ili potvrdu o stručnoj praksi.

Trajanje mobilnosti

Član 9.

1. Pojedina mobilnost za odlazne i dolazne studente traje najmanje jedan (1) mjesec, a njeno najduže trajanje utvrđuje se međunarodnim sporazumom u okviru kojeg se ta mobilnost provodi.
2. Student može u toku studija više puta učestvovati u programu mobilnosti s tim da se ukupno najviše trajanje mobilnosti određuje studijskim programom, a ne može biti duže od polovice trajanja određenog studijskog programa.

Osiguranje studenta

Član 10.

Studenti koji učestvuju u mobilnosti dužni su posjedovati putno zdravstveno osiguranje i osiguranje od nesreće za vrijeme mobilnosti, ukoliko posebnim sporazumom nije drugačije ugovoreno.

ODLAZNI STUDENTI

Prijava i uslovi za učestvovanje u mobilnosti

Član 11.

1. Uslovi za prijavu te kriterij i način odabira kandidata za mobilnost određuju se međunarodnim sporazumom i konkursom za mobilnost (najčešće preko univerziteta).
2. Ako drugačije nije navedeno u konkursu, student može učestvovati u mobilnosti kad ispunjava sljedeće uslove:
  - a) u trenutku odlaska na mobilnost ima status redovnog studenta prvog ciklusa-diplomskog (baccalaureate) studija i ima najmanje ostvarenih 60 ECTS bodova odnosno ako ima status redovnog studenta drugog ciklusa-magistarskog ili trećeg ciklusa –doktorskog studija.
  - b) državljanin je Bosne i Hercegovine ili osoba s registrovanim stalnim boravištem u Bosni i Hercegovini.
  - c) ispunjava ostale uslove određene međunarodnim sporazumom u okviru kojeg se ostavljuje mobilnost.

Sklapanje i mijenjanje ugovora o učenju i ugovora o stručnoj praksi

Član 12.

1. Pri sklapanju ugovora o učenju odnosno ugovora o stručnoj praksi za odlazne studente čini se poređenje i procjena sličnosti studijskih programa matične institucije i institucije domaćina u skladu s članom 14. ovog pravilnika.
2. Ugovor o učenju potpisuje odlazni student, dekan ili prodekan u ime matične institucije te institucija domaćin.
3. Ugovor o stručnoj praksi potpisuju odlazni student, dekan ili prodekan u ime matične institucije i institucija domaćin.
4. Ugovor o učenju/stručnoj praksi može se mijenjati samo uz saglasnost svih potpisnika, a sve promjene moraju biti u pisanom obliku.

Postupak priznavanja mobilnosti

Član 13.

1. Ako je student ispunio sve obaveze iz sklopljenog ugovora o učenju/stručnoj praksi matična institucija dužna mu je priznati ostvarena postignuća u studijskom programu u skladu sa čl. 90 st. 3-k Zakona u visokom obrazovanju (Službene novine Kantona Sarajevo br. 22/10).
2. Ako se mobilnost ostvarila bez prethodno sklopljenog ugovora o učenju/stručnoj praksi, dekan matične institucije će na temelju obrazložene molbe te poređenja i procjene sličnosti programa ostvarenog na instituciji domaćinu i onog matične institucije donijeti odluku o priznavanju razdoblja mobilnosti (ECTS bodove, položene predmete, ocjene i praksu) u skladu s odredbama ovog Pravilnika. Odluka kojom se odbija priznati razdoblje mobilnosti mora biti obrazložena.
3. Kad stručna praksa nije sastavni dio studijskog programa matične institucije, matična institucija će podatke o obavljenoj stručnoj praksi unijeti u Dodatne informacije dodatka diplome dotičnog studenta.

Poređenje i procjena sličnosti studijskih programa

Član 14.

1. Poređenje i procjenu sličnosti studijskih programa, priznavanje ECTS bodova, predmeta, ocjena te stručne prakse utvrđuje kolegij matičnog odsjeka Akademije koji student pohađa, a prema potrebi savjetuju se s dekanom ili prodekanom te studentskom službom Akademije.
2. Poređenje i procjena iz stava 1. ovog člana čine se polazeći od načela maksimalne fleksibilnosti te uzimajući u obzir sljedeća pravila:
  - 1) Priznavanje ECTS bodova i predmeta:
    - a) Za odslušane i položene predmete na instituciji domaćinu priznaju se ECTS bodovi kako su navedeni u prepisu ocjena institucije domaćina. U slučaju da na instituciji domaćinu ne postoji sistem ECTS bodovanja, stečeni bodovi pretvaraju se u odgovarajuće ECTS bodove.
    - b) Predmeti kod kojih preklapanje u programu iznosi otprilike 70% priznaju se studentu ukoliko je iz njih položio ispit. Priznaje se predmet, broj stečenih ECTS bodova i ocjena. U slučaju da je predmet odslušan, a nije položen ispit na instituciji domaćinu, matična institucija može studentu po povratku dozvoliti da pristupi polaganju ispita bez ponovnog slušanja dotičnog predmeta.
    - c) Ako su preklapanja u programu predmeta manja od 70%, studentu se stečeni ECTS bodovi i dobivena ocjena priznaju kao izborni predmeti.
    - d) Priznati izborni predmeti ne trebaju odgovarati ponudi izbornih predmeta na matičnoj instituciji.
    - e) Pri priznavanju ECTS bodova nije odlučno na kojem obliku nastave su stečeni. ECTS bodovi ostvareni polaganjem ispita iz pojedinih predmeta mogu zamijeniti ECTS bodove koji bi se po nastavnom programu matične institucije ostvarivali kroz druge oblike nastave (seminare, vježbe) i obrnuto.
  - 2) Priznavanje ocjena:
    - a) Studentu se priznaju ocjene ostvarene na instituciji domaćinu. Ako sistemi ocjenjivanja na instituciji domaćinu i matičnoj instituciji nisu istovjetni ocjene se, u mjeri u kojoj je to moguće, pretvaraju u ocjene matične institucije.
    - b) Sve ocjene ostvarene na instituciji domaćinu koje je moguće pretvoriti u nacionalni sistem ocjena ulaze u prosjek ocjena studija na matičnoj instituciji. Ocjene koje nije moguće pretvoriti u nacionalni sistem ocjena (npr. prolaz-pad) upisuju se u izvornom obliku i ne ulaze u prosjek ocjena na matičnoj instituciji.
  - 3) Upis priznatih predmeta, ocjena i stručne prakse:
    - a) U studentsku upisnicu-index, Studentski informacijski sistem ISSS UNSA i matičnu knjigu upisuju se nazivi predmeta, ostvarene ocjene i ECTS bodovi te stručna praksa.
    - b) Nazivi predmeta upisuju se na bosanskom i izvornom jeziku domaće institucije, a gdje to nije moguće na engleskom jeziku s naznakom predmeta kojeg zamjenjuje ili kao zasebni izborni predmet.
    - c) Ostvarena ocjena se upisuje u izvornom obliku, a ukoliko sistemi ocjenjivanja na instituciji domaćinu i matičnoj instituciji nisu isti ocjena se upisuje u pretvorenom obliku.
    - d) Kad na instituciji domaćinu ne postoji sistem ECTS bodovanja upisuju se drugi odgovarajući bodovi u obliku kako su navedeni u prepisu ocjena institucije domaćina te njihov ekvivalent u ECTS bodovima.

- e) Obavljena stručna praksa upisuje se u obliku kako je navedeno u potvrdi o stručnoj praksi.
- f) U Studentski informacijski sistem ISSS UNSA i matičnu knjigu se upisuje napomena gdje i kada su predmeti položeni odnosno stručna praksa obavljena kao i kriterij pretvaranja drugog sistema bodovanja u ECTS bodove odnosno kriterij pretvaranja ocjena ukoliko sistemi ocjenjivanja nisu isti.
- g) Akademija odnosno studentska služba u saradnji sa prodekanom za međunarodnu saradnju dužna je, u primjerenom roku, a ne kasnije od 7 dana prije početka semestra u kojem student nastavlja program na matičnoj instituciji, upisati podatke iz ove tačke u studentsku upisnicu-index i Studentski informacijski sistem ISSS UNSA. Ako to nije moguće učiniti u navedenom roku, matična institucija dužna je studentu omogućiti redovan nastavak studija i bez upisa navedenih predmeta.

Prava odlaznog studenta kod mobilnosti utemeljene na međunarodnom sporazumu

Član 15.

1. Odlazni student tokom mobilnosti zadržava status redovnog studenta Akademije.
2. Odlazni student je za vrijeme trajanja mobilnosti oslobođen plaćanja školarine na instituciji domaćinu, ukoliko međunarodnim sporazumom nije drugačije određeno.

Dužnost odlaznog studenta kod mobilnosti utemeljene na međunarodnom sporazumu

Član 16.

1. U okviru odabranog programa, student na instituciji domaćinu u jednom semestru na I ciklusu studija mora upisati najmanje 30 ECTS bodova, za II ciklus studija najmanje 15 ECTS bodova, a za kraće razdoblje razmjerno manje.
2. Izuzetak iz st. 1. ovog članka je boravak za izradu master ili doktorskog rada te boravak na stručnoj praksi.
3. U slučaju da student, na instituciji domaćinu, ne ostvari broj ECTS bodova naznačenih u ugovoru o učenju, razliku ECTS bodova će ostvariti nakon povratka, na matičnoj instituciji.
4. Nakon završetka mobilnosti, a najkasnije do završetka sljedećeg semestra, student je obavezan dostaviti prepis ocjena sa institucije domaćina ili potvrdu obavlje stručne prakse od poslodavca te druge dokumente određene konkursom i međunarodnim sporazumom prodekanu za međunarodnu saradnju Akademije.

DOLAZNI STUDENTI

Dolazni student u okviru međunarodnog sporazuma o mobilnosti

Član 17.

1. Na zahtjev studenta, a u skladu sa međunarodnim sporazumom, Akademija kao institucija domaćin sklopit će sa studentom i matičnom institucijom Ugovor o učenju/stručnoj praksi. Ugovor o učenju

potpisuju dolazni student i dekan ili prodekan u ime matične institucije te institucija domaćin, u ovom slučaju Akademija. Ugovor o stručnoj praksi potpisuju odlazni student i institucija domaćin. Ugovor o učenju/stručnoj praksi može se mijenjati samo uz saglasnost svih potpisnika, a sve promjene moraju biti u pisanom obliku.

2. Dolazni student se upisuje u studentskoj službi Akademije pri čemu se izdaje studentska upisnica-index.
3. Dolazni student ima prava i obaveze redovnog studenta Akademije.
4. Dolazni student je za vrijeme trajanja mobilnosti oslobođen plaćanja školarine na Akademiji ukoliko međunarodnim sporazumom nije drugačije određeno.

Dolazni student izvan međunarodnog sporazuma o studentskoj mobilnosti

Član 18.

Student koji želi upisati dio/djelove studijskog programa na Akademiji izvan međunarodnog sporazuma o mobilnosti podnosi zahtjev Akademiji. Odluku o prihvatanju studenta i troškovima njegovog studiranja donosi Akademija.

Prepis ocjena

Član 19.

Nakon ostvarene mobilnosti Akademija kao institucija domaćin izdaje studentu prepis ocjena odnosno potvrdu o stručnoj praksi na engleskom jeziku.

3. MOBILNOST OSOBLJA

Osoblje u mobilnosti

Član 20.

1. Mobilnost osoblja odnosi se na boravak zaposlenika Akademije (u daljem tekstu:osoblje) na instituciji domaćinu nakon koje se zaposlenik vraća na matičnu instituciju.
2. Osoblje u mobilnosti uključuje zaposlene na temelju ugovora o radu: nastavno i nenastavno osoblje Akademije.

Oblici mobilnosti

Član 21.

1. Osoblje može učestvovati u sljedećim oblicima mobilnosti:
  - mobilnost u okviru bilateralnih univerzitetskih sporazuma sklopljenih sa partnerskim institucija u inostranstvu,
  - mobilnost u okviru bilateralnih sporazuma Akademije sklopljenih sa partnerskim institucijama u inostranstvu,
  - mobilnost na temelju sporazuma sa partnerskim institucijama u okviru Erasmus Mundus programa ([BASILEUS](#), [JoinEU-SEE](#), [SIGMA](#), [ERAWEB](#), [EUROWEB](#)),
  - mobilnost u okviru CEEPUS programa,
  - mobilnost u okviru projekata,
  - i drugim oblicima mobilnosti u kojima učestvuje Univerzitet i Akademija.
2. Vrsta i trajanje mobilnosti definiše se međunarodnim sporazumom i raspisanim konkursom na temelju kojeg se ostvaruje mobilnost.

Prijava za mobilnost i odabir odlaznih kandidata

Član 22.

1. Prijava, način i kriterij odabira kandidata definiše se međunarodnim sporazumom odnosno odredbama konkursa u okviru kojih se ostvaruje mobilnost.
2. Ako institucionalnim sporazumom nije drugačije određeno, broj mobilnosti koje jedna osoba može ostvariti unutar jedne akademske godine nije ograničen na jednu mobilnost.

Osiguranje odlaznog osoblja

Član 23.

Osoblje koje učestvuje u mobilnosti dužno je posjedovati putno zdravstveno osiguranje i osiguranje od nesreće za vrijeme mobilnosti, ukoliko posebnim sporazumom nije drugačije ugovoreno.

Obaveze po povratku s mobilnosti

Član 24.

Nakon povratka na Akademiju osoba je dužna podnijeti izvještaj o ostvarenoj mobilnosti u skladu sa zahtjevima međunarodnog sporazuma.

4. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25.

1. Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja na sjednici Nastavno-umjetničkog vijeća Akademije likovnih umjetnosti Sarajevo.
2. Ovaj Pravilnik uređuje mobilnost između Akademije i drugih visokoškolskih ustanova.
3. Akademija može dodatno regulisati pojedina pitanja mobilnosti.

Broj: 03-402/13

Sarajevo, 30.12.2013.

D E K A N

prof. Amela Hadžimejlić Kečo